

**This is an electronic reprint of the original article.
This reprint *may differ* from the original in pagination and typographic detail.**

Author(s): Kotilainen, Sofia

Title: Maakunta-arkisto - tutkijaa lähellä

Year: 2013

Version:

Please cite the original version:

Kotilainen, S. (16.8.2013). Maakunta-arkisto – tutkijaa lähellä. Näkökulmia arkistosta : Arkistolaitoksen blogi. Helsinki, Finland: Arkistolaitos. Retrieved from <http://nakokulmiaarkistosta.blogspot.fi/2013/08/maakunta-arkisto-tutkijaa-lahella.html>

All material supplied via JYX is protected by copyright and other intellectual property rights, and duplication or sale of all or part of any of the repository collections is not permitted, except that material may be duplicated by you for your research use or educational purposes in electronic or print form. You must obtain permission for any other use. Electronic or print copies may not be offered, whether for sale or otherwise to anyone who is not an authorised user.

LÄHDEVIITE:

Kotilainen, S. (16.8.2013). Maakunta-arkisto – tutkijaa lähellä. Näkökulmia arkistosta : Arkistolaitoksen blogi. Helsinki, Finland: Arkistolaitos. Retrieved from <http://nakokulmiaarkistosta.blogspot.fi/2013/08/maakunta-arkisto-tutkijaa-lahella.html>

16.8.2013

Maakunta-arkisto - tutkijaa lähellä

Historiantutkijalle lähin arkistolaitoksen toimipiste on kuin toinen työhuone. Jyväskylässä maakunta-arkisto sijaitsee melkein historian ja etnologian laitoksen naapurissa. Aivan vieressä on myös Maanmittauslaitoksen arkisto. Yhdessä ne muodostavat merkittävän tietokeskittymän Seminaarinmäen tuntumaan.

Arkistojen verkkopalveluja on viime vuosina kehitetty aktiivisesti ja ne antavat tutkimustyöhön lisää vapautta, kun tutkimuksen tekemisen ajankohta ei ole välttämättä sidottu arkiston aukioloaikoihin. Vaikka arkistoaineistoa olisi nykyistä laajemminkin saatavissa netin kautta, mikään ei korvaa konkreettisia arkistokäyntejä: vasta vanhoja papereita varovasti käännellessään voi todella ymmärtää arkistojen toiminnan merkityksen. Ellei kukaan olisi tallentanut asiakirjoja ajoissa arkistoon ja pitänyt niistä jatkuvasti huolta, ne eivät olisi enää kenenkään tutkittavissa. Myöskään maakunta-arkiston ystävällistä ja asiantuntevaa asiakaspalvelua ei korvaa pelkkä verkosta löytyvä sivusto.

Etenkin tutkijanuran alkutaipaleella arkistoissa tulee viettäneeksi hyvin paljon aikaa arkistolähteiden äärellä. Vanhojen asiakirjojen näkeminen lähietäisyydeltä havainnollistaa menneisyyden olemassaolon: iäkkään paperin hauraus ja tuoksu muistuttaa siitä, kuinka paljon aikaa on kulunut tapahtumahetken ja aiheesta myöhemmin tehtävän tutkimuksen välillä. Historiantutkijan on oikeastaan välttämätöntä työskennellä alkuperäisten arkistolähteiden kanssa, jotta voi kunnolla pätevoityä ammattiinsa. Vielä tarpeellisempaa olisi, jos jokainen tutkija voisi saada koulutusta ja käytännön kokemusta arkistotyöstä, koska se auttaa ymmärtämään pelkkää tutkijankoulutusta monipuolisemmin lähteiden elinkaarta ja sitä, miten menneisyyttä voi niiden perusteella tutkia ja tulkita.

Maakunta-arkistot ovat myös historian harrastajaa lähellä. Sukututkijoiden toimintaa läheltä seuranneena voi havaita, että myös sukututkija kokee arkiston osaavan asiakaspalvelun tärkeäksi tueksi omalle arkistotyöskentelylleen. Maakunta-arkistoissa voi tutkia valtaosaa suomalaisten sukujen historiasta kertovista lähteistä, joten omalla alueellaan maakunta-arkistot ovat tärkeä paikallisen menneisyyden tallentaja.

Arkistoissa tutkimusta tehdessään saa usein myös kiinnostavia oivalluksia siitä, miten monet asiat liittyvätään toisiinsa. Tehdessäni nimistöntutkimusta Hakkaristen ja Kotilaisten suvuista maakunta-arkistossa muutamia vuosia sitten havaitsin muun muassa, että kansanedustajat Anne Kalmari ja Mauri Pekkarinen polveutuvat näistä suvuista. Maailma osoittautuu toisinaan pieneksi, samoin kuin silloin, kun huomasin takavuosien tunnetun jääkiekkoilijan Lalli Partisen syntyneen Keski-Suomessa Kannonkoskella. Lappeenrantalaisen Partisen isä näet kuului tuolloin Kevyt Osasto kymmeneen, jossa taistelivat jatkosodan aikana myös pohjoisen Keski-Suomen miehet. Hieno kokemus oli, kun pääsin myös haastattelemaan Partista tästä aiheesta (ks. tarkemmin paikallislehti Viispiikkisessä 18. 8. 2011 julkaistu artikkelini "Kun Lalli Partinen kävi syntymässä Kannonkoskella").

Sofia Kotilainen

FT, akatemian tutkijatohtori Sofia Kotilainen työskentelee Jyväskylän yliopiston historian ja etnologian laitoksella.